TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. liepos 3 d.*

„Apeliacinis skundas – Ribojamosios priemonės, nustatytos atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių srityse – Asmenų, subjektų ir įstaigų, kurių lėšos ir ekonominiai ištekliai įšaldyti, sąrašas – Baltarusijos įmonių, kurios beveik visos priklauso valstybei, pavadinimų įtraukimas į šiuos sąrašus ir palikimas juose – Įtraukimo į sąrašą kriterijus, susijęs su „parama Lukašenkos režimui“ – Tam tikrų Baltarusijos įmonių, priklausančių valstybei arba jos kontroliuojamų, pareiga pervesti valstybei dalį savo pelno pagal valstybės nustatytą privalomąją priemonę“

Byloje C-326/24 P

dėl 2024 m. gegužės 2 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Grodno Azot AAT, įsteigta Gardine (Baltarusija),

Khimvolokno Plant, įsteigta Gardine,

iš pradžių atstovaujamos *advocaat* L. Engelen ir *avocată* N. Montag, vėliau *avocate* M. Krestiyanova ir *avocată* N. Montag,

apeliantės,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Sąjungos Tarybai, atstovaujamai A. Antoniadis ir A. Boggio-Tomasaz,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė M. L. Arastey Sahún, teisėjai D. Gratsias, E. Regan, J. Passer ir B. Smulders (pranešėjas),

generalinė advokatė L. Medina,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

* Proceso kalba: anglų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu *Grodno Azot AAT* ir *Khimvolokno Plant* prašo panaikinti 2024 m. vasario 21 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Grodno Azot ir Khimvolokno Plant / Taryba* (T-117/22, EU:T:2024:112; toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas atmetė jų ieškinį dėl, pirma, 2021 m. gruodžio 2 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo (BUSP) 2021/2125, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas 2012/642/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje (OL L 430 I, 2021, p. 16), 2021 m. gruodžio 2 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/2124, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 765/2006 dėl Baltarusijai taikomų ribojamųjų priemonių 8a straipsnio 1 dalis (OL L 430 I, 2021, p. 1) (toliau kartu – ginčijami pirminiai aktai), ir, antra, 2023 m. vasario 24 d. Tarybos sprendimo (BUSP) 2023/421, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2012/642/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos dalyvavimą Rusijos agresijoje prieš Ukrainą (OL L 61, 2023, p. 41), ir 2023 m. vasario 24 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) 2023/419, kuriuo įgyvendinamas Reglamento (EB) Nr. 765/2006 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos dalyvavimą Rusijos agresijoje prieš Ukrainą 8a straipsnis (OL L 61, 2023, p. 20) (toliau kartu – ginčijami aktai dėl palikimo sąrašuose), panaikinimo, kiek šie keturi aktai (toliau kartu – ginčijami aktai) yra su jomis susiję.

Teisinis pagrindas ir ginčo aplinkybės

2 Kiek tai susiję su šiuo apeliaciniu skundu, šios bylos faktines ir teisines aplinkybes, išdėstytas skundžiamo sprendimo 2–17 punktuose, galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

3 Ši byla susijusi su Europos Sąjungos nuo 2004 m. nustatytomis ribojamosiomis priemonėmis, atsižvelgiant į rimtą padėtį Baltarusijoje, kiek tai susiję su demokratija, teisine valstybe ir žmogaus teisėmis.

4 2006 m. gegužės 18 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 765/2006 dėl ribojančių priemonių Prezidentui Lukašenkai ir tam tikriems Baltarusijos pareigūnams (OL L 134, 2006, p. 1), kurio pavadinimas pagal 2011 m. birželio 20 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 588/2011 (OL L 161, 2011, p. 1) 1 straipsnio 1 dalį buvo pakeistas į „2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2006 dėl Baltarusijai taikomų ribojamųjų priemonių“.

5 2012 m. spalio 15 d. Taryba priėmė Sprendimą 2012/642/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Baltarusijai (OL L 285, 2012, p. 1).

6 Šio sprendimo 4 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Įšaldomos visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, kurie nuosavybės teise priklauso, kuriuos turi, valdo ar kontroliuoja priede išvardyti:

a) asmenys, subjektai arba įstaigos, kurie yra atsakingi už rimtus žmogaus teisių pažeidimus arba represijas prieš pilietinę visuomenę bei demokratinę opoziciją, arba kurie savo veikla kitaip smarkiai kenkia demokratijai arba teisinei valstybei Baltarusijoje, taip pat jiems nuosavybės teise priklausantys arba jų kontroliuojami juridiniai asmenys, subjektai ar įstaigos;

b) fiziniai arba juridiniai asmenys, subjektai arba įstaigos, gaunantys naudą iš Lukašenkos režimo arba jį remiantys, taip pat jiems nuosavybės teise priklausantys arba jų kontroliuojami juridiniai asmenys, subjektai ar įstaigos.“

7 Reglamento Nr. 765/2006, iš dalies pakeisto 2012 m. lapkričio 6 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1014/2012 (OL L 307, 2012, p. 1), 2 straipsnio 4 ir 5 dalyse daroma nuoroda į Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktus ir jose numatyti tie patys įtraukimo į asmenų, subjektų ir įstaigų, kurių lėšos ir ekonominiai ištekliai įšaldomi, sąrašus kriterijai, kaip ir nustatytieji minėtose to sprendimo nuostatose, be kita ko, „paramos“ „Lukašenkos režimui“ kriterijus (toliau – paramos Lukašenkos režimui kriterijus).

8 2021 m. gruodžio 2 d. Taryba priėmė ginčijamus pirminius aktus. Iš jų 4 konstatuojamųjų dalių matyti, kad, „atsižvelgiant į padėties Baltarusijoje rimtumą, į fizinių ir juridinių asmenų, subjektų ir įstaigų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą turėtų būti įtraukt[a] 17 asmenų ir 11 subjektų“.

9 Ginčijamais pirminiais aktais į Sprendimo 2012/642 priede pateikto sąrašo B lentelę ir Reglamento Nr. 765/2006 I priede pateikto sąrašo B lentelę (toliau kartu – ginčijami sąrašai) buvo įtrauktas įrašas „Atviroji akcinė bendrovė „Grodno Azot“, [į]skaitant atvirosios akcinės bendrovės „Grodno Azot“ filialą „Khimvolokno Plant“ (toliau – motyvų pareiškimas):

„Grodno Azot“ yra didelė valstybės valdoma azoto junginių gamintoja Gardine. A. Luka[š]enka ją apibūdino kaip „labai svarbią strateginę įmonę“. „Grodno Azot“ taip pat priklauso „Khimvolokno Plant“ – didelė nailono, poliesterio ir kompozitinių medžiagų gamintoja. „Grodno Azot“ ir jos „Khimvolokno Plant“ yra vienas iš didžiausių A. Luka[š]enka režimo pajamų šaltinių [reikšmingas A. Luka[š]enka režimo pajamų šaltinis]. Todėl „Grodno Azot“ remia A. Luka[š]enka režimą.

A. Luka[š]enka apsilankė šioje įmonėje, susitiko su jos atstovais ir aptarė įmonės modernizavimą ir įvairias valstybės paramos formas. A. Luka[š]enka taip pat pažadėjo, kad bus suteikta paskola tam, kad Gardino įmonėje būtų pastatyti nauji azoto gamybos įrenginiai. Todėl „Grodno Azot“ gauna naudos iš A. Luka[š]enka režimo.

„Grodno Azot“ darbuotojai, įskaitant jos darbuotojus „Khimvolokno Plant“, dalyvavę taikiuose protestuose prieš režimą ir streikavę, buvo atleisti iš darbo, juos gąsdino ir jiems grasino tiek „Grodno Azot“ vadovybė, tiek režimo atstovai. Todėl „Grodno Azot“ yra atsakinga už represijas prieš pilietinę visuomenę.“

10 2023 m. vasario 24 d. Taryba priėmė ginčijamus aktus dėl palikimo sąrašuose, kuriais paliko apeliančių pavadinimus ginčijamuose sąrašuose, remdamasi iš esmės tais pačiais motyvais, kurie nurodyti pirminiuose aktuose.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

11 2022 m. kovo 2 d. ieškiniu, kuris vėliau buvo patikslintas, apeliantės paprašė Bendrojo Teismo panaikinti ginčijamus aktus, kiek jie su jomis susiję, ir, kalbant apie kiekvieną iš šių aktų, rėmėsi dviem pagrindais, iš esmės grindžiamais faktinių aplinkybių vertinimo klaida ir Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktų pažeidimu.

12 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė apeliančių ieškinį.

13 Šiuo klausimu kiek tai susiję su prašymu iš dalies panaikinti ginčijamus pirminius aktus, pirma, skundžiamo sprendimo 38 punkte Bendrasis Teismas, remdamasis įvairiomis apeliančių ir Tarybos per procesą Bendrajame Teisme nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis ar net interneto svetainėje paskelbta informacija, nurodyta to sprendimo 33–37 punktuose, padarė išvadą, kad Taryba nepadarė faktinių aplinkybių vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad *Grodno Azot* yra didelė valstybės įmonė, kurią Prezidentas Lukašenka apibūdino kaip „labai svarbią strateginę įmonę“, kad *Grodno Azot* valdė *Khimvolokno Plant*, o *Grodno Azot* ir *Khimvolokno Plant* buvo reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis.

14 Antra, skundžiamo sprendimo 44–63 punktuose Bendrasis Teismas paeiliui išnagrinėjo apeliančių argumentus, kuriais ginčijamas šio sprendimo 38 punkte nurodytų aplinkybių vertinimas kaip Lukašenkos režimo rėmimo, ir to sprendimo 64 punkte padarė išvadą, kad Taryba nepadarė teisės klaidos, kai konstatavo, kad apeliančių vaidmuo Baltarusijos ekonomikoje, aplinkybė, kad jos priklausė valstybei, ir tai, kad jos yra reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis, vertinant tai kartu, yra pakankami įrodymai, leidžiantys manyti, kad jos teikė paramą minėtam režimui, kaip tai suprantama pagal Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punktą.

15 Konkrečiai kalbant, Bendrasis Teismas, pirma, skundžiamo sprendimo 47 ir 48 punktuose nusprendė, kad, priešingai, nei teigia apeliantės, iš ginčijamų pirminių aktų motyvų matyti, viena vertus, kad prieš padarydama išvadą, jog apeliantės remia Lukašenkos režimą, Taryba rėmėsi ne tik aplinkybe, jog jos priklausė Baltarusijos valstybei, bet ir atsižvelgė į visus veiksnius, įskaitant tai, kad jos yra reikšmingas šio režimo pajamų šaltinis, ir, kita vertus, Taryba nemanė, kad bet kuri valstybei priklausanti įmonė automatiškai yra šio režimo pajamų šaltinis, o nusprendė, jog tai, kad apeliantės yra šio režimo pajamų šaltinis, papildė aplinkybę, kad jos priklausė valstybei.

16 Šiomis aplinkybėmis skundžiamo sprendimo 49 ir 50 punktuose Bendrasis Teismas, be kita ko, nurodė savo jurisprudenciją, susijusią su aiškia ir tikslia Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punkto formuluote, kuri taikoma asmenims ir subjektams, „palaikantiems [Lukašenkos režimą]“, ir šia nuostata siekiamą tikslą.

17 Be to, skundžiamo sprendimo 51 ir 52 punktuose Bendrasis Teismas, remdamasis Sprendimo 2012/642 6 konstatuojamąja dalimi, pažymėjo, kad šio sprendimo 4 straipsnio 1 dalies b punktas apima ne tik politinę paramą, bet ir finansinę ar materialinę paramą šiam režimui.

18 Antra, skundžiamo sprendimo 54–56 punktuose Bendrasis Teismas atmetė apeliančių argumentus, kad jos nekontroliuoja Baltarusijos valstybei pervestų išteklių naudojimo ir kad jais nebuvo finansuojamos asmeninės Prezidento Lukašenkos išlaidos, ir to paties sprendimo 57 punkte padarė išvadą, jog kadangi Taryba, taikydama paramos režimui kriterijų, nusprendė, kad apeliantės buvo Lukašenkos režimo pajamų šaltinis, jis neprivalėjo įrodyti, kad jos dėl savo finansinių įnašų buvo atsakingos už žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimus arba represijas prieš pilietinę visuomenę ir demokratinę opoziciją.

19 Trečia, skundžiamo sprendimo 59–63 punktuose Bendrasis Teismas atmetė apeliančių argumentus, kad dividendai, kuriuos jos privalėjo mokėti Baltarusijos valstybei pagal 2005 m. gruodžio 28 d. Baltarusijos Respublikos prezidento įsakymą Nr. 637/2005 dėl valstybės įmonių, valstybės asociacijų, kurios yra komercinės organizacijos, pelno dalies ir pajamų iš valstybei ar savivaldybėms priklausančių ekonominių bendrovių dividendų (kapitalo dalių) įtraukimo į biudžetą procedūros ir specialaus valstybės nacionalinio vystymosi biudžeto fondo sudarymo (2005 m. gruodžio 29 d. Baltarusijos Respublikos teisės aktų registras Nr. 1/7075; toliau – Įsakymas Nr. 637/2005), jeigu jos gavo pelno, turėjo būti prilyginami „mokesčiams“, todėl, remiantis jurisprudencija, suformuota, be kita ko, 2015 m. spalio 6 d. Sprendime *Chyzh ir kt. / Taryba* (T-276/12, EU:T:2015:748, 169 punktas), negalėjo būti laikomi parama Lukašenkos režimui, kaip tai suprantama pagal Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punktą.

20 Šiuo klausimu, viena vertus, skundžiamo sprendimo 61 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad iš Įsakymo Nr. 637/2005 1.1 punkto matyti, jog pareiga pervesti dalį pelno valstybei ar subvalstybiniams subjektams taikoma tik apibrėžtai ūkio subjektų kategorijai, o ne visiems Baltarusijos mokesčių mokėtojams.

21 Kita vertus, skundžiamo sprendimo 62 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad iš Įsakymo Nr. 637/2005 1.2 punkto teksto matyti, jog nagrinėjamas mokėjimas formaliai buvo atskirtas nuo mokesčių ir juos papildė.

22 Remdamasis tuo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 63 punkte padarė išvadą, kad aplinkybė, jog apeliantės turėjo pervesti dalį savo pelno valstybei pagal minėtą Įsakymą Nr. 637/2005, ne prieštarauja vertinimui, kad jos finansiškai rėmė Lukašenkos režimą, bet jį patvirtina, nes šiuo įsakymu šis režimas sustiprino savo, kaip vienintelio akcininko, vykdomą apeliančių išteklių kontrolę, užsitikrindamas, kad jam bus reguliariai pervedama dalis jų gauto pelno.

23 Dėl prašymo iš dalies panaikinti ginčijamus aktus dėl palikimo sąrašuose Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 74 punkte pažymėjo, kad prie medžiagos, kurią Taryba parengė priimdama šiuos aktus, buvo pridėti du internete paskelbti straipsniai. Pagal 2022 m. balandžio 18 d. paskelbtą pirmąjį straipsnį po to, kai 2020 m. patyrė nuostolių, bendrovė „Grodno Azot“ 2021 m. gavo beveik 530 000 000 Baltarusijos rublių (BYN) (apie 175 000 000 EUR) grynojo pelno ir paskelbė apie daugiau kaip 100 000 000 BYN (apie 33 195 000 EUR) dividendų išmokėjimą. Pagal antrąjį straipsnį, paskelbtą 2022 m. spalio 20 d., Baltarusijos ekonomikos ministras pareiškė, kad 2022 m. sausio–rugpjūčio mėn. bendrovės *Grodno Azot* pajamos padidėjo beveik 20 proc. Bendrojo Teismo teigimu, apeliantės neginčijo šios informacijos pagrįstumo. Skundžiamo sprendimo 75 punkte jis padarė išvadą, kad Taryba nepadarė vertinimo klaidos, kai iš naujo išnagrinėjusi apeliančių padėtį nusprendė, kad jos yra reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis.

Šalių reikalavimai

24 Apeliantės Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą,

– priimti galutinį sprendimą, jeigu toje bylos stadijoje tai galima daryti,

– nepatenkinus šio reikalavimo, grąžinti bylą Bendrajam Teismui nagrinėti iš naujo, ir

– priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas, patirtas per procesą Teisingumo Teisme ir Bendrajame Teisme.

25 Taryba Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinį skundą,

– nepatenkinus šio reikalavimo, jei Teisingumo Teismas nuspręstų panaikinti skundžiamą sprendimą ir pats priimti galutinį sprendimą, atmesti ieškinį dėl ginčijamų aktų panaikinimo ir

– priteisti iš apeliančių bylinėjimosi pirmojoje ir apeliacinėje instancijose išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

26 Apeliantės savo apeliacinį skundą grindžia keturiais pagrindais. Pirmasis pagrindas grindžiamas principų ir teisės normų, susijusių su įrodinėjimo pareiga, pažeidimu. Antrasis pagrindas susijęs su klaidingu dividendų pobūdžio ir paskirties šioje byloje ir visoje mokesčių sistemoje aiškinimu. Trečiasis pagrindas grindžiamas akivaizdžia vertinimo klaida dėl nurodytos ekonominės paramos „reikšmingumo“ analizės neatlikimo. Nurodydamos ketvirtąjį pagrindą, apeliantės teigia, kad pažeistas Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punktas.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

27 Apeliacinio skundo pirmuoju pagrindu, susijusiu su skundžiamo sprendimo 32, 36–39, 42, 47, 48, 52, 55 ir 57 punktais, apeliantės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes prieidamas prie išvados, jog Taryba nepadarė vertinimo klaidos, kai konstatavo, kad jos yra reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis, šis teismas rėmėsi tik su dividendais susijusia informacija, nors pirmojoje Tarybos įrodymų byloje jos nebuvo ir apie ją nebuvo užsiminta. Taip Bendrasis Teismas atgaline data pateisino įtraukimo į sąrašą motyvą, kurį Taryba nurodė remdamasi paramos režimui kriterijumi, o tai yra įrodinėjimo pareigos perkėlimas ir kitų įrodinėjimo principų bei taisyklių pažeidimas. Taryba, spręsdama dėl ribojamosios priemonės taikymo, pradinėje įrodymų medžiagoje turėtų turėti visus šiam tikslui reikšmingus įrodymus, o šiuo atveju, kalbant apie minėtą informaciją, to akivaizdžiai nėra.

28 Tarybos pradinėje įrodymų medžiagoje kaip aplinkybės, kuriomis siekiama įrodyti, kad apeliantės yra „reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis“, nurodyta tik ištrauka iš apeliančių interneto svetainės, kurioje nurodytas jų dydis, taip pat informacija apie jų grynąjį pelną 2018 m. ir jų apyvartą 2020 m. Vis dėlto nė viena iš šių aplinkybių toli gražu nepaaiškina, kaip apeliantės teikė reikšmingą ekonominę paramą šiam režimui.

29 Konkrečiai kalbant, pradinėje įrodymų medžiagoje nebuvo jokios, net netiesioginės, nuorodos į apeliančių Baltarusijos valstybei išmokėtus dividendus. Su dividendais susijusius įrodymus apeliantės esą pateikė savo ieškinyje. Nors Bendrasis Teismas šiuos įrodymus nurodė kaip papildomus įrodymus, iš skundžiamo sprendimo 52 ir 55 punktų matyti, kad savo išvadą, jog apeliantės teikia režimui paramą ir yra reikšmingas jo pajamų šaltinis, jis grindė tik šiais įrodymais.

30 Taigi, pažeisdamas su įrodinėjimo pareiga susijusius principus, primintus 2013 m. liepos 18 d. Sprendime *Komisija ir kt. / Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 120 ir 121 punktai), Bendrasis Teismas rėmėsi įrodymais, apie kuriuos Taryba nežinojo iki 2022 m. kovo 2 d., t. y. datos, kai apeliantės juos pateikė, nors apeliantės buvo įtrauktos į sąrašą 2021 m. gruodžio 2 d.

31 Jeigu iš Bendrojo Teismo jurisprudencijos būtų matyti, kad jis gali remtis ieškovo pateiktais ne tik kaltę paneigiančiais, bet ir kaltę patvirtinančiais įrodymais, kad patvirtintų ar sustiprintų įrodymus, kuriais Taryba rėmėsi grįsdama nagrinėjamas ribojamąsias priemones, reikėtų pažymėti, kad šiuo atveju nebuvo jokio įrodymo, kurį reikėtų patvirtinti ar pagrįsti. Iš tikrųjų Bendrasis Teismas paprasčiausiai rėmėsi įrodymais, kurie net nebuvo nurodyti Tarybos įrodymų medžiagoje, ir taip faktiškai perrašė jos pateiktus motyvus.

32 Taigi, apeliančių nuomone, Bendrasis Teismas nesilaikė su įrodinėjimo pareiga susijusių principų ir taisyklių, kai nusprendė, kad, pirma, yra nustatytos motyvų pareiškime aprašytos faktinės aplinkybės, pagrindžiančios teiginį, kad apeliantės yra „reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis“, ir, antra, jos patenka į Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo sritį.

33 Taryba ginčija apeliančių argumentus.

Teisingumo Teismo vertinimas

34 Siekiant patikrinti, ar Bendrasis Teismas pažeidė įrodinėjimo pareigą ribojamųjų priemonių srityje reglamentuojančias taisykles, reikia priminti, kad atlikdami šių priemonių kontrolę Sąjungos teismai, remdamiesi jiems pagal Sutartis suteikta jurisdikcija, privalo užtikrinti iš principo visišką visų Sąjungos aktų teisėtumo kontrolę (2018 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Bank Tejarat / Taryba*, C-248/17 P, EU:C:2018:967, 38 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

35 Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje garantuojama veiksminga teismine kontrole reikalaujama, kad atlikdamas motyvų, kuriais pagrįstas sprendimas įtraukti asmens pavardę į asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą, teisėtumo kontrolę Sąjungos teismas įsitikintų, kad šis sprendimas, kuris konkrečiai susijęs su šiuo asmeniu, būtų pagrįstas pakankamai svariomis faktinėmis aplinkybėmis. Nagrinėjamu atveju tai reiškia, kad turi būti tikrinami motyvų, kuriais pagrįsti ginčijami aktai, pareiškime nurodyti faktai, todėl teisminė kontrolė neturi būti ribojama nurodytų motyvų abstrakčios tikimybės vertinimu, o turi būti tikrinama, ar šie motyvai arba bent vienas iš jų, vertinami kaip pakankami patys savaime patvirtinti minėtus aktus, yra pagrįsti. Šiomis aplinkybėmis būtent kompetentinga Sąjungos institucija kilus ginčui turi patvirtinti motyvų, nurodytų dėl atitinkamo asmens, pagrįstumą, o ne šis asmuo turi pateikti šių motyvų pagrįstumą paneigiančių įrodymų (2018 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Bank Tejarat / Taryba*, C-248/17 P, EU:C:2018:967, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

36 Nagrinėjamu atveju svarbu pabrėžti, kad, kaip konstatuota skundžiamo sprendimo 37 punkte, Bendrajam Teismui pateiktuose pareiškimuose apeliantės pripažino, kad laikotarpiu nuo 2018 m. iki 2020 m. Baltarusijos valstybei pervedė dalį savo pelno, ir pateikė su šiais mokėjimais susijusius dokumentus. Apeliantės patvirtino esminę aplinkybę, kad jos buvo Lukašenkos režimo pajamų šaltinis.

37 Tokiomis aplinkybėmis Taryba neprivalėjo pateikti įrodymų, kad pagrįstų šią esminę aplinkybę, patvirtinančią motyvų pareiškimo pagrįstumą, kaip matyti iš šio sprendimo 35 punkte nurodytos jurisprudencijos.

38 Tai, kad apeliantės su minėtais mokėjimais susijusią informaciją pateikė kaip „kaltę paneigiančius“ įrodymus, neturi reikšmės, kaip skundžiamo sprendimo 37 punkte teisingai pažymėjo Bendrasis Teismas.

39 Taigi negalima teigti, kad, atsižvelgdamas, be kita ko, į šią informaciją, kurią apeliantės pateikė vykstant procesui ir kuri susijusi su dalies jų pelno pervedimu Baltarusijos valstybei, kad nustatytų, ar šie mokėjimai buvo parama Lukašenkos režimui ir pateisina apeliančių įtraukimą į asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymo forma, sąrašą, Bendrasis Teismas perkėlė Tarybai tenkančią įrodinėjimo pareigą (šiuo klausimu žr. 2018 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Bank Tejarat / Taryba*, C-248/17 P, EU:C:2018:967, 41 punktą).

40 Tiek, kiek apeliantės pabrėžia, kaip svarbu tai, kad duomenys, susiję su jų pelno dalies pervedimu, būtų Tarybos nurodyti motyvų pareiškime arba įtraukti į bylos medžiagą, pateiktą šiems motyvams pagrįsti, o ši institucija, priimdama atitinkamą ribojamąją priemonę, aiškiai į juos atsižvelgtų, o tai reiškia, kad jie negali būti perduoti *a posteriori*, atrodo, kad jos iš tikrųjų pateikia argumentą, grindžiamą tuo, kad Bendrasis Teismas nepagrįstai nepripažino, jog ši institucija pažeidė SESV 296 straipsnyje numatytą reikalavimą motyvuoti.

41 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją pareiga nurodyti asmens nenaudai priimto akto motyvus, kuri yra teisės į gynybą paisymo principo dalis, siekiama suteikti suinteresuotajam asmeniui pakankamai informacijos, kuri leistų žinoti, ar aktas yra pagrįstas, o jeigu jis turi trūkumų, ginčyti jo galiojimą Sąjungos teisme ir leisti šiam teismui vykdyti šio akto teisėtumo kontrolę (2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Taryba / Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 49 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

42 Be to, kalbant konkrečiai apie ribojamąsias priemones nustatančius aktus, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad nesvarbu, jog šiuose aktuose nebuvo aiškiai paminėti tam tikri mokėjimai, siekiant apibūdinti trečiosios valstybės, kuriai taikomos tokios priemonės, vyriausybei teikiamos finansinės paramos būdus ir mastą. Iš tiesų pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją vertinant, ar akto motyvai yra pakankami, turi būti atsižvelgiama į šio akto kontekstą ir į visas atitinkamą sritį reglamentuojančias teisės normas, todėl asmens nenaudai priimtas aktas yra pakankamai motyvuotas, jeigu jis buvo priimtas suinteresuotajam asmeniui žinomomis aplinkybėmis, leidžiančiomis suprasti jam nustatytos priemonės reikšmę (šiuo klausimu žr. 2016 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Bank of Industry and Mine / Taryba*, C-358/15 P, EU:C:2016:338, 63 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

43 Atsižvelgiant į motyvų pareiškime ir Tarybos bylos medžiagoje pateiktą informaciją, t. y. iš esmės į informaciją, susijusią su tuo, kad kaip valstybinės įmonės apeliantės turėjo būti laikomos teikiančiomis finansinę paramą Lukašenkos režimui dėl to, kad dalis jų pelno akivaizdžiai buvo pervedama Baltarusijos valstybei, ginčijami aktai buvo pakankamai motyvuoti, nes: pirma, apeliantės galėjo ginčyti ir Bendrajame Teisme iš tikrųjų ginčijo minėtų mokėjimų, kuriuos, kaip reikia priminti, paminėjo pačios, reikšmingumą taikant paramos Lukašenkos režimui kriterijų ir, kita vertus, šie motyvai leido Bendrajam Teismui vykdyti šių aktų teisėtumo kontrolę.

44 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pirmąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

45 Nurodydamos antrąjį pagrindą, susijusį su skundžiamo sprendimo 60–67 punktais, apeliantės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai atmetė jų argumentą, kad Baltarusijos valstybei pagal minėtą Įsakymą Nr. 637/2005 išmokėti dividendai, atsižvelgiant į jų pobūdį ir paskirtį, turi būti prilyginti mokesčiams, todėl pagal Bendrojo Teismo jurisprudenciją jie iš principo negali būti laikomi parama Lukašenkos režimui, kaip tai suprantama pagal Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punktą. Taip Bendrasis Teismas klaidingai aiškino ne tik šioje byloje nagrinėjamų privalomų dividendų pobūdį ir paskirtį, bet ir bet kokią mokesčių sistemą neatsižvelgiant į atitinkamą valstybę, atsisakydamas šiuos dividendus prilyginti mokesčiams ir motyvuodamas tuo, kad mokesčiai taikomi visiems Baltarusijos mokesčių mokėtojams, o šie dividendai apskaičiuojami remiantis specialia Įsakyme Nr. 637/2005 apibrėžta mokesčio baze ir juos mokėti turi tik specifinė subjektų kategorija.

46 Pirma, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, ne visi Baltarusijos mokesčių mokėtojai moka tuos pačius mokesčius. Visame pasaulyje veikiančiose mokesčių sistemose apibrėžiamas atitinkamo mokesčio objektas ir jį privalantys mokėti asmenys, ir šiuo atveju būtent Baltarusijos įmonės, priklausančios valstybei, privalo mokėti privalomuosius dividendus. Be to, Įsakyme Nr. 637/2005 išskiriamos skirtingos valstybės įmonių kategorijos, t. y. įmonės, kurios visiškai priklauso valstybei, ir įmonės, kurių bent 50 % akcijų priklauso valstybei. Daugelis Baltarusijos mokesčių, pavyzdžiui, privalomi dividendai, taikomi apibrėžtoms asmenų kategorijoms. Valstybės įmonių apmokestinimas privalomaisiais dividendais nesiskiria nuo atrankiojo kitų mokesčių taikymo.

47 Antra, skundžiamo sprendimo 62 punkte Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad, kaip ir bet kuris kitas Baltarusijos mokestis ir kaip ir bet kur kitur pasaulyje, privalomieji dividendai Baltarusijoje apskaičiuojami remiantis tam tikra mokesčio baze, šiuo atveju – apibrėžta Įsakymo Nr. 637/2005 1.2 straipsnio antroje pastraipoje.

48 Trečia, skundžiamo sprendimo 63 punkte Bendrojo Teismo padaryta išvada, kad Baltarusijos valstybė, „kaip vienintelė akcininkė“, nustatydama privalomą pelno paskirstymą, tik sustiprino tokių bendrovių, kaip apeliantės, kontrolę, prieštarauja to sprendimo 33 punktui, pagal kurį šiai valstybei priklausė tik „99,96 % [apeliančių] akcijų“.

49 Ši išvada nelogiška, nes valstybė, kaip vienintelė ar net didžioji įmonių akcininkė, jau turėjo jų kontrolę ir negalėjo jos padidinti. Taigi valstybė galėjo vienašališkai nuspręsti dėl dividendų paskirstymo.

50 Ketvirta, yra kitų aplinkybių, į kurias Bendrasis Teismas neatsižvelgė ir kurios patvirtina, kad Baltarusijoje privalomi dividendai yra mokesčiai.

51 Visų pirma, privalomųjų dividendų surinkimas Baltarusijoje priklauso mokesčių institucijų kompetencijai, laikantis taikytinų mokestinių procedūrų. Antra, požiūris, pagal kurį dividendai surenkami sumokėjus pelno mokestį, grindžiamas nenumatyto pelno apmokestinimo principu. Trečia, keletas Baltarusijos mokesčių nustatyti kituose teisės aktuose nei Mokesčių kodeksas. Ketvirta, už privalomų dividendų nesumokėjimą arba pavėluotą išmokėjimą baudžiama taip pat, kaip ir už mokesčių nesumokėjimą arba pavėluotą jų sumokėjimą. Penkta, privalomieji dividendai ir pelno mokestis sumokami tam pačiam gavėjui ir į tą pačią banko sąskaitą. Šešta,

kaip ir bet kuris kitas mokestis, įsiskolinimas dėl privalomų dividendų gali būti kompensuojamas kito mokesčio, pavyzdžiui, pelno mokesčio, permoka. Septinta, kitaip nei įprastų dividendų atveju, kai įmonė mokėtoja veikia kaip mokesčių institucijų atstovė ir išskaičiuoja mokesčius iš paskirstytų dividendų, kuriuos ji sumoka į valstybės iždą, Baltarusijos privalomiesiems dividendams netaikomas joks mokestis, laikantis Baltarusijos mokesčių kodekso 166 straipsnyje įtvirtinto principo, kad negali būti mokesčio nuo mokesčio.

52 Taryba teigia, kad apeliančių argumentai dėl teiginių, susijusių su skundžiamo sprendimo 61 ir 62 punktais, tiek, kiek juose konstatuotos faktinės aplinkybės, yra iš dalies nepriimtini ir iš dalies nepagrįsti. Subsidiariai Taryba tvirtina, kad tokie argumentai nepagrįsti.

Teisingumo Teismo vertinimas

53 Svarbu konstatuoti, kaip tai padarė Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 37 punkte, kad savo pareiškimuose apeliantės „pripažįsta, kad jos [išmokėjo] dividendus“ Baltarusijos valstybei, kuriai priklauso beveik visas *Grodno Azot* kapitalas, ir kad jos, beje, pateikė dokumentą, iš kurio matyti, kad ši bendrovė į Baltarusijos Respublikos biudžetą 2018 m. pervedė 8 481 000 BYN (apie 3 526 000 EUR) dividendų, 2019 m. – 34 200 000 BYN (apie 14 604 000 EUR), o 2020 m. – 6 835 000 BYN (apie 2 462 000 EUR) dividendų.

54 Taigi skundžiamo sprendimo 64 punkte Bendrasis Teismas galėjo pagrįstai nuspręsti, kad Taryba nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad apeliantės yra „reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis“ ir kad ši aplinkybė, vertinama kartu su apeliančių vaidmeniu Baltarusijos ekonomikoje ir aplinkybe, kad 99,96 % jų akcijų priklausė valstybei, yra pakankami įrodymai, leidžiantys manyti, kad jos teikė paramą minėtam režimui, kaip tai suprantama pagal Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punktą, o ši nuostata konkrečiai skirta asmenims ir subjektams, kurie finansiškai remia tą patį režimą (šiuo klausimu žr. 2016 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Bank of Industry and Mine / Taryba*, C-358/15 P, EU:C:2016:338, 81 punktą).

55 Be to, toks paramos Lukašenkos režimui kriterijaus aiškinimas, kiek jis susijęs su finansine parama šiam režimui, atitinka pagrindinį šia nuostata siekiamą tikslą, t. y. padidinti spaudimą minėtam režimui, kad jis nutrauktų šiurkščius ir nuolatinius žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimus Baltarusijoje, taip pat represijas prieš pilietinę visuomenę ir demokratinę opoziciją.

56 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad mokesčių ar dividendų, kurių sumos pervedamos Baltarusijos valstybei, kvalifikavimas neturi lemiamos reikšmės identifikuojant „paramą Lukašenkos režimui“, kaip tai suprantama pagal Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punktą. Iš tiesų abiem atvejais kalbama apie sumas, kurias valstybei pervedė subjektas, kurio beveik visos akcijos priklauso valstybei, vadovaudamasis valstybės teisės aktais, pagal kuriuos toks pervedimas yra privalomas. Tokių mokėjimų neįtraukimas į šią sąvoką „parama Lukašenkos režimui“ vien dėl to, kad mokėtinos sumos laikomos mokesčiais, galėtų sudaryti sąlygas apeiti Sąjungos teisės normas tokių subjektų gauto pelno mokesčio tarifą padidinant, o dividendų, kuriuos mokėti valstybės naudai reikalaujama pagal Baltarusijos teisę, kai Baltarusijos valstybei priklausanti įmonė gauna pelno, sumos dydį sumažinant (šiuo klausimu žr. 2016 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Bank of Industry and Mine / Taryba*, C-358/15 P, EU:C:2016:338, 80 punktą).

57 Darytina išvada, kad tiek, kiek apeliantės priekaištauja Bendrajam Teismui dėl to, kad jis skundžiamo sprendimo 59 punkte, esant tokioms aplinkybėms, nepagrįstai susiaurino sąvoką „mokestis“, todėl to sprendimo 60–62 punktuose klaidingai konstatavo, kad jų mokėjimai

Baltarusijos valstybei negalėjo būti prilyginti tokiems mokesčiams, jų argumentai yra nereikšmingi, nes jie bet kuriuo atveju negali paneigti išvados, kurią Bendrasis Teismas padarė minėto sprendimo 64 punkte ir kuri priminta šio sprendimo 54 punkte, pagal kurią nagrinėjamu atveju buvo pakankamai įrodymų, leidžiančių manyti, jog apeliantės teikė „paramą Lukašenkos režimui“, kaip tai suprantama pagal Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punktą.

58 Tas pats pasakytina apie apeliančių argumentus dėl skundžiamo sprendimo 63 punkto. Konkrečiai kalbant, šiame punkte Bendrasis Teismas nusprendė, jog tai, kad pagal Baltarusijos teisę apeliantės buvo įpareigotos dalį savo pelno pervesti valstybei, „patvirtina“ vertinimą, kad jos finansiškai rėmė Lukašenkos režimą, nes, nustatydamas šią pareigą, šis režimas sustiprino savo vykdomą kontrolę. Iš žodžio „patvirtina“ ir apskritai iš skundžiamo sprendimo 58–64 punktų visumos matyti, kad jo 63 punkte pateiktas vertinimas visiškai nebūtinas siekiant padaryti išvadą, į kurią daroma nuoroda pirmesniame šio sprendimo punkte.

59 Pagal suformuotą jurisprudenciją priekaištai dėl Bendrojo Teismo sprendimo perteklinių motyvų yra nereikšmingi, nes negali lemti šio sprendimo panaikinimo (šiuo klausimu žr. 2002 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *Hirschfeldt / EAA*, C-184/01 P, EU:C:2002:645, 48 punktą ir 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Intel / Komisija*, C-413/14 P, EU:C:2017:632, 63 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

60 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, antrąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl trečiojo pagrindo

Šalių argumentai

61 Trečiajame pagrinde, susijusiame su skundžiamo sprendimo 36–38, 47–57 ir 74–79 punktais, apeliantės priekaištauja Bendrajam Teismui dėl to, kad jis padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nepriėmė sprendimo dėl klausimo, ar ekonominė parama, suteikta išmokant dividendus už 2018, 2019 ir 2020 m., kurios sumas jos nurodė savo rašytinėse pastabose, buvo „reikšminga“, kaip tai suprantama pagal motyvų pareiškime pateiktą kvalifikavimą. Ši klaida įrodyta tiek išnagrinėjus ginčijamus pirminius aktus, tiek ginčijamus aktus dėl palikimo sąrašuose.

62 Nei šiame pareiškime, nei Tarybos pradinėje įrodymų medžiagoje nėra duomenų, kuriais būtų galima pagrįsti tokį kvalifikavimą.

63 Papildomai apeliantės teigia, kad jei Bendrasis Teismas būtų tinkamai išanalizavęs klausimą, ar jos yra reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis, o to jis nepadarė, jis į šį klausimą būtų atsakęs neigiamai.

64 Šiomis aplinkybėmis apeliantės remiasi 2015 m. balandžio 29 d. Sprendimu *Bank of Industry and Mine / Taryba* (T-10/13, EU:T:2015:235), visų pirma to sprendimo 186 punktu, kuriame Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad nagrinėjama valstybės įmonė į Irano nacionalinį iždą parvedė dideles sumas, kurios laikytinos finansine parama Irano vyriausybei.

65 Byloje, kurioje buvo priimtas tas sprendimas, buvo sumokėta mažiausiai 76 mln. EUR per penkerių metų ataskaitinį laikotarpį, taigi suma buvo gerokai didesnė nei apeliančių Baltarusijos valstybei sumokėtos privalomųjų dividendų sumos už 2018, 2019 ir 2020 metus. Todėl

pastarosios sumos negali būti laikomos reikšmingu pajamų šaltiniu ir tai patvirtina minėtų sumų išraiška kaip Baltarusijos Respublikos bendrojo vidaus produkto (BVP) procentinių dalių atitinkamais metais, t. y. atitinkamai 0,0069 %, 0,0253 % ir 0,0045 % šio BVP.

66 Ši išvada taikytina ir mokėjimui, susijusiam su ginčijamais aktais dėl palikimo sąrašuose. Iš tiesų iš Tarybos antrosios įrodymų medžiagos matyti, kad 2022 m. apeliantės sumokėjo 33 195 000 EUR sumą kaip privalomus dividendus, kurie tais metais sudarė 0,0471 % Baltarusijos Respublikos BVP. Ši suma yra gerokai mažesnė nei ta, kurią 2015 m. balandžio 29 d. Sprendime *Bank of Industry and Mine / Taryba* (T-10/13, EU:T:2015:235) Bendrasis Teismas kvalifikavo kaip didelę.

67 Galiausiai apeliančių išmokėti privalomi dividendai, neatsižvelgiant į tai, ar jie susiję su ginčijamais pirminiais aktais, ar su ginčijamais aktais dėl palikimo sąrašuose, nėra valstybės pajamų šaltinis, nes bendra šių dividendų suma yra mažesnė už kaip pridėtinės vertės mokestis grąžintą sumą už laikotarpį nuo 2018 m. iki 2022 m.

68 Taryba ginčija apeliančių argumentus.

Teisingumo Teismo vertinimas

69 Svarbu pažymėti, kad nors skundžiamo sprendimo 64 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, jog Taryba nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad apeliantės yra „reikšmingas Lukašenkos režimo pajamų šaltinis“, šia išvada neišvengiamai atsižvelgiama į pervestas sumas, nurodytas to sprendimo 37 punkte, o tai reiškia, kad Bendrasis Teismas minėtą pajamų šaltinį laikė reikšmingu, ir taip patvirtino Tarybos šiuo klausimu atliktą vertinimą ir ginčijamų pirminių aktų galiojimą.

70 Tas pats pasakytina apie ginčijamų aktų dėl palikimo sąrašuose vertinimą, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 74 ir 76 punktų, vertinant juos kartu.

71 Taigi reikia konstatuoti, kad trečiasis pagrindas grindžiamas klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu.

72 Tiek, kiek apeliantės, pateikdamos papildomus argumentus, ginčija Bendrojo Teismo vertinimą dėl pajamų šaltinio reikšmingumo Lukašenkos režimui, atsižvelgiant į Baltarusijos valstybei pagal minėtą Įsakymą Nr. 637/2005 pervestas sumas, reikia konstatuoti, kad tai yra faktinių aplinkybių vertinimas, kuris, nebent šios aplinkybės būtų iškraipytos, negali būti pateiktas Teisingumo Teismui tikrinti apeliacinėje instancijoje (šiuo klausimu žr. 2022 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Yieh United Steel / Komisija*, C-79/20 P, EU:C:2022:305, 52 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

73 Taigi šie papildomi argumentai nepriimtini, nes apeliantės neįrodė, kad Bendrasis Teismas taip iškraipė faktines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2022 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Yieh United Steel / Komisija*, C-79/20 P, EU:C:2022:305, 53 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

74 Tai visų pirma pasakytina apie apeliančių argumentus, kad pagal minėtą Įsakymą Nr. 637/2005 išmokėtos sumos negali būti laikomos reikšmingomis, nes bendra mokėjimų suma yra gerokai mažesnė už tą, kurią 2015 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Bank of Industry and Mine / Taryba* (T-10/13, EU:T:2015:235) 186 punkte Bendrasis Teismas laikė didele, arba kad kiekvieno jų suma neatrodo didelė, jeigu išreikšta kaip Baltarusijos Respublikos BVP procentinė dalis.

75 Bet kuriuo atveju šiuos argumentus reikia atmesti, nes jie nėra pagrįsti faktinėmis aplinkybėmis. Iš tiesų, viena vertus, akivaizdu, kad, kaip, beje, teisingai nurodė Taryba, to sprendimo 186 punktas jokiu būdu negali būti suprantamas kaip nurodantis ribą, iki kurios finansinė parama negali būti laikoma didele.

76 Kita vertus, taip pat atsižvelgiant į didelę diskreciją, kurią Taryba turi priimdama ribojamąsias priemones, be kita ko, taikydama Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą Lukašenkos režimo rėmimo kriterijų, niekas nedraudžia šiai institucijai tokios paramos reikšmingumą vertinti remiantis nagrinėjamais mokėjimais, išreikštais absoliučiosiomis sumomis, o ne Baltarusijos Respublikos BVP procentine dalimi.

77 Be to, nors Taryba ir Bendrasis Teismas iš tiesų pripažino ar net patvirtino, kad apeliančių pagal minėtą Įsakymą Nr. 637/2005 išmokėtos sumos yra didelės, šis motyvas bet kuriuo atveju yra akivaizdžiai perteklinis, atsižvelgiant į aiškią ir tikslią Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punkto formuluotę, pagal kurią draudžiama nustatyti papildomą šioje nuostatoje nenumatytą sąlygą, kaip antai paramos Lukašenkos režimui reikšmingumą. Taigi papildomi apeliančių argumentai taip pat neturi reikšmės, remiantis jurisprudencija, suformuota, be kita ko, 2002 m. lapkričio 7 d. Sprendime *Hirschfeldt / EAA* (C-184/01 P, EU:C:2002:645, 48 punktas) ir 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendime *Intel / Komisija* (C-413/14 P, EU:C:2017:632, 63 punktas).

78 Galiausiai pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją argumentas, susijęs su proporcingumo principo pažeidimu, kurį apeliantės pateikia grįsdamos savo trečiąjį pagrindą, apeliacinio skundo stadijoje yra nepriimtinas, nes neginčijama, kad jis nebuvo pateiktas Bendrajame Teisme (šiuo klausimu žr. 2021 m. spalio 6 d. Sprendimo *World Duty Free Group ir Ispanija / Komisija*, C-51/19 P ir C-64/19 P, EU:C:2021:793, 54 ir 55 punktus).

79 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, trečiąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ketvirtojo pagrindo

Šalių argumentai

80 Ketvirtuoju pagrindu, kuriuo ginčijami skundžiamo sprendimo 47–52 punktai, apeliantės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą aiškindamas
Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punktą, nes nusprendė, kad jame numatytas paramos režimui kriterijus tenkinamas visų valstybės įmonių atveju, nes jos neišvengiamai teikia reikšmingą paramą režimui vien atsižvelgiant į jų nuosavybės struktūrą, taigi pernelyg plačiai aiškino šią nuostatą, o tai lėmė ESS 21 straipsnio ir, kaip jos patikslina triplike, Sąjungos teisėje įtvirtinti proporcingumo, teisinio saugumo ir teisingumo principų pažeidimą.

81 Remdamosi įvairiais motyvų pareiškimo pirmoje pastraipoje pateiktais duomenimis ir tuo, kad Taryba niekada nenurodė jokių konkrečių mokėjimų, kuriuos jos būtų atlikusios Baltarusijos valstybei, apeliantės daro išvadą, kad Bendrojo Teismo pateiktas
Sprendimo 2012/642 4 straipsnio 1 dalies b punkto aiškinimas patvirtina, kad bet kuri valstybei priklausanti įmonė automatiškai yra jos pajamų šaltinis ir kad didelė strateginė ir svarbi valstybei priklausanti įmonė neišvengiamai yra reikšmingas valstybės pajamų šaltinis.

82 Kadangi, kaip ir bet kuris pareigūnas, valstybei priklausančios įmonės būtinai jai suteikia naudą dėl savo nepiniginio įnašo į viešąjį sektorių, tai reiškia, kad paramos režimui įrodymas turi būti platesnis nei paprastas konstatavimas, kad įmonė yra valstybinė. Nagrinėjamu atveju Taryba nepateikė jokių įrodymų dėl konkrečių mokėjimų ar finansinių įnašų, kuriuos apeliantės esą padarė ar suteikė Baltarusijos valstybei, o rėmėsi jų dydžiu, 2018 m. grynuoju pelnu ir 2020 m. apyvarta.

83 Bendrojo Teismo požiūris suteiktų Tarybai neribotą diskreciją nuspręsti, kam skirti sankciją, net jei nėra konkrečių, tikslių ir neprieštaringų įrodymų dėl Lukašenkos režimui suteiktos paramos.

84 Taryba ginčija apeliančių argumentus.

Teisingumo Teismo vertinimas

85 Iš skundžiamo sprendimo 47 ir 64 punktų aiškiai matyti, kad, priešingai, nei teigia apeliantės, Bendrasis Teismas rėmėsi ne tik aplinkybe, kad apeliantės priklausė Baltarusijos valstybei, kad nuspręstų, jog jos rėmė Lukašenkos režimą, bet ir teisingai atsižvelgė į kitas aplinkybes, pavyzdžiui, į tai, kad jos buvo reikšmingas šio režimo pajamų šaltinis.

86 Be to, iš skundžiamo sprendimo 55 punkto matyti, kad Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, jog esminė aplinkybė, kuria buvo grindžiamas paramos kriterijaus vertinimas, yra finansiniai srautai, t. y. apeliančių mokėjimai Baltarusijos valstybei, kurie laikomi finansine parama Lukašenkos režimui, o ne jų priklausymas valstybei.

87 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti apeliacinio skundo ketvirtąjį pagrindą, o kartu ir visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

88 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

89 Kadangi Taryba reikalavo priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas ir pastarosios bylą pralaimėjo, apeliantės turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jų priteisiamos Tarybos patirtos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti apeliacinį skundą.**

2. ***Grodno Azot AAT* ir *Khimvolokno Plant* padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jų priteisiamos Europos Sąjungos Tarybos patirtos bylinėjimosi išlaidos.**

Parašai.